Trafikutskottets betänkande 1986/87:26

om tilläggsbudget II (prop. 1986/87:109 bil. 5)

TU
1986/87:26

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas ett regeringsförslag om anslag till Utredningar m.m., en redovisning angående civil trafikflygarutbildning, en begäran om bemyndigande i samband med det s.k. Tele-X-projektet samt en begäran om visst godkännande i samband med överföring av utrustning från luftfartsverket till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI).

I anslutning till frågan om anslag till Utredningar m.m. behandlas ett motionsyrkande. Förslagen i propositionen tillstyrks eller lämnas utan erinran medan motionsyrkandet avstyrks.

M-, fp- och c-ledamöterna reserverar sig till förmån för ett avslag på det aktuella anslagsförslaget.

M-ledamöterna har avgett ett särskilt yttrande angående trafikflygarutbildningen.

SJÄTTE HUVUDTITELN

Kommunikationsdepartementet m.m.

1. Utredningar m.m.

Regeringen har i proposition 1986/87:109 bilaga 5 (kommunikationsdepartementet) under avsnittet Kommunikationsdepartementet m.m. (s. 12) föreslagit riksdagen att till Utredningar m.m. på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1986/87 anvisa ett reservationsanslag på 4 000 000 kr.

Motionen

1986/87:So150 av Anne Wibble m.fl. (fp) vari yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 2), att riksdagen avslår regeringens förslag om 4 000 000 kr. på anslaget A 2., Kommunikationsdepartementet m.m., Utredningar m.m.

Utskottet

I statsbudgeten för budgetåret 1986/87 har under anslaget Utredningar m.m. anvisats ett reservationsanslag på 5,2 milj. kr. I propositionen anges att utredningsverksamheten under budgetåret som en följd av det pågående trafikpolitiska utvecklingsarbetet inom kommunikationsdepartementet blivit mer omfattande och kostnadskrävande än vad som tidigare förutsågs.

1 *Riksdagen 1986/87. 15 saml. Nr 26*

Föredragande departementschefen räknar nu med ett ytterligare medelsbehov på 4 milj. kr.

I motion So150 (fp) hänvisas till tidigare framförda krav om att det aktuella trafikpolitiska arbetet skall bedrivas i en parlamentarisk utredning. För en sådan utredning bör enligt motionärerna medel anvisas – även om kostnaden bör kunna bli lägre än den regeringen nu tänker sig för arbetet inom departementet. I motionen krävs att regeringens förslag om tilläggsmedel för departementets arbete avvisas.

Utskottet kan konstatera att riksdagen har ställt sig bakom regeringens syn på hur det trafikpolitiska utvecklingsarbetet skall bedrivas. Kraven på en parlamentarisk utredning har därvid avslagits, och arbetet bedrivs nu inom kommunikationsdepartementet. Utskottet har ingen erinran mot den i propositionen föreslagna medelsanvisningen. Av det anförda följer att motionen avstyrks i denna del.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1986/87:So150 (fp) yrkande 2 till *Utredningar m.m.* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1986/87 anvisar ett reservationsanslag på 4 000 000 kr.

2. Civil trafikflygarutbildning

Under förevarande avsnitt (s. 12–13) har regeringen berett riksdagen tillfälle att ta del av vad föredragande departementschefen har redovisat beträffande civil trafikflygarutbildning.

Utskottet

Riksdagen godkände hösten 1980 regeringens förslag om inrättande av en civil trafikflygarutbildning (prop. 1980/81:6, TU 2, rskr. 36). Härefter träffade staten och Scandinavian Airlines System (SAS) avtal om utbildningens genomförande. Staten skulle därvid svara för grundläggande utbildning och SAS för s.k. bolagsanpassad utbildning. I april 1984 påbörjades utbildningen vid skolan.

Enligt propositionen har utbildningen till följd av lärarbrist inte kunnat nå upp till planerad volym. Åtagande från SAS om lärarhjälp har inte uppfyllts.

Föredraganden anmäler i propositionen att ett avtal i syfte att förbättra tillgången på civila piloter i februari 1987 har träffats mellan staten å ena sidan och SAS, Linjeflyg AB och Swedair AB å den andra. Innebörden av avtalet anges vara att den nuvarande utbildningen vid trafikflygarhögskolan avkortas något, samtidigt som den kompletterande utbildning bolagen skall svara för utvidgas. Härigenom kommer enligt föredraganden utbildningsnivån sammantaget att motsvara den i dag gällande.

Genom den aktuella förändringen kommer skolan enligt föredraganden att kunna utbilda ca 45 elever med nuvarande lärarresurser. Genom en rekrytering av ytterligare 4–5 lärare skulle den uppställda målsättningen om ca 60 elever kunna uppnås. – Några förändringar beträffande anslagsberäkningen för trafikflygarhögskolan innebär det träffade avtalet inte.

Vad föredraganden sålunda har anfört har inte givit utskottet anledning till erinran eller särskilt uttalande.

Utskottet hemställer följaktligen

att riksdagen lämnar utan erinran vad föredragande departementschefen anfört om civil trafikflygarutbildning.

Telekommunikationer

3. Åtaganden i samband med Tele-X-projektet

Under förevarande avsnitt (s. 13–14) har regeringen föreslagit riksdagen att bemyndiga regeringen att medge televerket att göra de garantiåtaganden i samband med Tele-X-projektet som föredragande departementschefen har förordat.

Utskottet

I propositionen lämnas information angående Tele-X-projektet, vilket bedrivs inom ramen för ett samarbete mellan två bolag, Nordiska Satellit AB (NSAB) och Nordiska Telesatellit AB (Notelsat). Dessa bolag ägs till olika andelar gemensamt av de svenska och norska staterna. (En närmare redogörelse för projektet m.m. ges i prop. 1982/83:168 om telesatellitprojektet Tele-X, m.m.)

Enligt föredraganden är anskaffning av viss jordbunden tilläggsutrustning för Tele-X-systemet inom en ram av 60 milj. kr. nu aktuell. Denna anskaffning uppges kunna innebära ett ekonomiskt risktagande för det fall att – till följd av haveri eller liknande – ingen eller blott en del av den avsedda experimentverksamheten kommer till stånd. Ägarna till NSAB och Notelsat, dvs. den norska och svenska staten, bör därför enligt föredraganden på lämpligt sätt utställa garantier som syftar till att kompensera för utgifter som kan drabba bolagen till följd av nämnda risktagande. Föredraganden anför att han, efter samråd med chefen för industridepartementet, funnit att garantier på svensk sida bör utfärdas av televerket.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag och hemställer

att riksdagen bemyndigar regeringen att medge televerket att göra de garantiåtaganden som har förordats i propositionen.

Övriga ändamål

4. Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Utrustning

Under förevarande avsnitt (s. 15) har regeringen föreslagit riksdagen att godkänna vad föredragande departementschefen har förordat om överföring av utrustning från luftfartsverket till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI).

I propositionen konstateras att SMHI och luftfartsverket den 1 juli 1986 träffat ett nytt samarbetsavtal. Avtalet anges bl.a. innebära att viss utrustning för meteorologisk produktion skall överföras från luftfartsverket till SMHI. I samband härmed bör enligt föredraganden riksdagens godkännande av vissa redovisningsmässiga åtgärder inhämtas. Det gäller nedjustering av statskapitalet i luftfartsverkets bokslut för budgetåret 1986/87 och motsvarande uppräkning av utrustningskapitalet hos SMHI.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag och hemställer

att riksdagen godkänner vad i propositionen förordats om överföring av utrustning från luftfartsverket till SMHI.

Stockholm den 12 maj 1987

På trafikutskottets vägnar

Birger Rosqvist

Närvarande: Birger Rosqvist (s), Rolf Clarkson (m), Olle Östrand (s), Olle Grahn (fp), Gösta Andersson (c), Per Stenmarck (m), Margit Sandéhn (s), Sten-Ove Sundström (s), Hugo Bergdahl (fp), Görel Bohlin (m), Jarl Lander (s), Viola Claesson (vpk), Yngve Wernersson (s), Anneli Hulthén (s) och Rune Thorén (c).

Reservation

Utredningar m.m. (punkt 1)

Rolf Clarkson (m), Olle Grahn (fp), Gösta Andersson (c), Per Stenmarck (m), Hugo Bergdahl (fp), Görel Bohlin (m) och Rune Thorén (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 2 som börjar med "Utskottet kan" och slutar med "denna del" bort ha följande lydelse:

Riksdagen har numera beslutat godta att det aktuella trafikpolitiska arbetet sker inom kommunikationsdepartementet. Utskottet anser emellertid att detta arbete bör kunna bedrivas inom ramen för ordinarie anslag.

Av det anförda följer att utskottet tillstyrker motionsyrkandet och avstyrker regeringens förslag.

dels att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:So150 (fp) yrkande 2 avslår regeringens förslag till medelsanvisning för Utredningar m.m. på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1986/87.

Civil trafikflygarutbildning (punkt 2)

Rolf Clarkson, Per Stenmarck och Görel Bohlin (alla m) anför:

Det är positivt att SAS, Linjeflyg och Swedair nu tar på sig en större utbildningsuppgift än tidigare. Det är också positivt att kapaciteten vid de privata flygskolorna ökas och tillvaratas i det pilotutbildningssystem som nu byggs upp.

Vi förutsätter dock att den kapacitet som redan finns vid trafikflygarhögskolan i Ljungbyhed även fortsättningsvis skall utnyttjas fullt ut. Behovet av piloter är för överskådlig tid mycket stort, och utbildningen vid Ljungbyhed representerar ett värde som bör tillvaratas i full utsträckning.